

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 922 -0 /2019
Érkezett:	2019 MÁJ 28.
Példány:	1
Melléklet:	14 db
Kezelőiroda:	

Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság útján
1036 Budapest, Lajos u. 48-66.

Alkotmánybíróság részére
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

alkotmányjogi panasza

panaszosnak

Képv.:

Dr. Grád András ügyvédi iroda
Dr. Grád András ügyvéd
1035 Budapest, Szent István körút 17. 112.
Mobil: +36-30/22114-45 Tel/Fax: +36-1/951400-88
Email: andras.grad@gygyved.com Adó: 19088972-4-41
Cégkapu: 19050a72#cegkapu
CIB 10764378-71213730-51100005

Dr. Grád András ügyvéd
Dr. Grád András Ügyvédi Iroda

KEZDŐIRATON	
* KÉSZÍTTE POSTÁN / GYŰJTŐI ADÁSON / * SZEMÉLYESEN / E-MAILLEN / FAXON * KÉZBESÍTŐVEL / EIRAT	
2019 -05- 0 6	
PÉLDÁNY:	IV
MELLÉKLET:	14 db

a Kúria PIV.II.20.804/2018/I2. számú és a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 6.P.III.23.167/2016/24. számú és a Fővárosi Törvényszék 54.Pf.637.163/2017/9. számú ítéleteivel szemben az Abt. 27. § alapján

Az eljárás az Abtv. 54. § (1) bekezdés alapján illetékmentes!

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] (született: [REDACTED]: anyja neve:

[REDACTED] személyi azonosító jele [REDACTED] [REDACTED] szám alatti lakos) panaszos – kívül jegyzett jogi képviselőm útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

I.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Pfv.II.20.804/2018/12. számú ítéletének, valamint a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 6.P.III.23.167/2016/24. számú ítéletének és a Fővárosi Törvényszék 54.Pf.637.163/2017/9. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

Kérem, hogy amennyiben a Tisztelt Alkotmánybíróság az általam előadott érvek alapján úgy találja, hogy az eljárásban az alapvető alapjogi sérelem nem vagy nem csak a bírói jogalkalmazásban, hanem jogszabályi szinten jelenik meg, akkor az Abtv. 28. § (2) bekezdése alapján, hivatalból az Abtv. 26. § alapján az ügyben alkalmazott jogszabályhely [Ptk. 4:210. § (1) bekezdése] vagy annak értelmezésének alkotmányellenességét is vizsgálja meg az érintett ítéletek mellett.

II.

a) Panaszom alátámasztása érdekében az alábbi tényeket adom elő.

2014. május 29. napjáig házastársam voltam [REDACTED] Házasságunkat a XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 6.P.III.23.167/2016/24. számú ítéletével bontotta fel, olyan módon, hogy a járulékos kérdések tekintetében az általunk megkötött egyezséget hagyta jóvá. Az ítélet a kihirdetés napján, 2014. május 29. napján jogerőssé és végrehajthatóvá vált. Házasságunkból 3 közös gyermekünk származott. [REDACTED] a jelen panasszal érintett per alperese, pedig az egyezségben önként vállalta, hogy havonta és gyermekenként 35 500.- forint tartásdíjat, összesen 106 500.- forintot megfizet.

2016. augusztus 3. napján keresetet terjesztettem elő a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon tartásdíj felemelése iránt. Kértem, hogy a gyermekek után fizetendő tartásdíjat a bíróság havonta és gyermekenként 50 000.- forintra, összesen 150 000.- forintra emelje fel, hivatkozva arra, hogy időközben a gyermekek elkezdtek iskolai tanulmányukat, amely a költségek jelentős mértékben való megnövekedésével járt. Előadtam továbbá, hogy fiúmnál figyelemzavart diagnosztizáltak, amely szintén a kiadások növekedéséhez vezetett, valamint azt, hogy az ikerlányok után 2017 januárja óta nem részesülök

gyermekgondozási segélyben. Emellett hivatkoztam arra is, hogy alperesnek az életpálya modell bevezetésével a bevételei nőttek, valamint jobb lehetőségei vannak kiegészítő munkát vállalni. Az első fokú ítéletet a bíróság 2017. július 3. napján hozta meg. A döntés a tartásdíj mértékét havonta gyermekenként 42 500,- forintra, összesen 127 500,- forintra emelte fel a körülmények megváltozására tekintettel.

A döntéssel szemben alperes terjesztett elő fellebbezést, és kérte az első fokú döntés megváltoztatását és a keresetlevél elutasítását, ennek hiányában pedig a döntés hatályon kívül helyezését és az első fokon eljáró bíróság új eljárás lefolytatására való kötelezését. A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék, kiterjesztően és alaptörvény ellenes módon értelmezve a Ptk. 210. § (1) bekezdését, a fellebbezési kérelemnek helyt adott és 54.Pf.637.163/2017/9. számú ítéletével megváltoztatta az első fok döntését és a keresetlevelemet elutasította. Arra hivatkozott, hogy a körülmények ilyen mértékű megváltozásával, ide értve a kiadások vártnál magasabb mértékben történő növekedését is, számolnom kellett volna, a figyelemzavar kivételével, ezért nem hivatkozhatok a gyermekek megnövekedett igényére. Kiemelte a bíróság, hogy álláspontja szerint az egyezség azt tartalmazza, hogy a felek a tartásdíjat a gyermekek 18., illetve 20. életévükig rendezték. Ezen túl a figyelemzavar esetében bár elismerte a bíróság, hogy hivatkozható körülmény lenne, álláspontjuk szerint nem igazoltam, hogy ez költségnövekedéssel járni volna. A bíróság a döntését 2017. december 13. napján hozta meg.

A másodfok döntésével szemben 2018. március 27. napján terjesztettem elő felülvizsgálati kérelmet a Kúriához. A Kúria az ügyet érdemben vizsgálta és 2019. február 5. napján kelt Pfv.II.20.804/2018/12. számú döntésével a másodfok ítéletét helyben hagyta, annak indokolásán sem változtatva. A döntést részemre 2019. március 5. napján kézbesítették.

b) A jogorvoslatok kimerítése tekintetében az alábbiakat adom elő.

A II. és III. Kerületi Bíróság döntésével szemben alperes fellebbezéssel élt, én ezt a döntést elfogadtam. Alperes fellebbezése folyamán került sor az ítélet megváltoztatására, a Fővárosi Törvényszék alaptörvény ellenes jogalkalmazása, jogértelmezése következtében. A Fővárosi Törvényszék döntésével szemben rendes jogorvoslati lehetőség nem volt, ezáltal az általam alaptörvényt sértőnek tartott döntéssel szemben minden rendes jogorvoslati lehetőséget kimerítettem.

Rendkívüli jogorvoslatok tekintetében nyilatkozom, hogy a Kúriához fordultam felülvizsgálati kérelemmel a döntésekkel szemben, az ügyben a Kúria érdemi döntést hozott. A felülvizsgálati eljárás ezzel lezárult, más rendkívüli jogorvoslat nincs folyamatban.

c) A határidők tekintetében az alábbiakat adom elő.

A sérelmezett Kúriai felülvizsgálati döntést részemre elektronikus úton 2019. március 5. napján kézbesítették. Az Abtv. 30. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság

ügyrendjének 28. § (2) bekezdésére tekintettel a döntéssel szemben a panasz benyújtására nyitva álló 60 napos határidő 2019. május 6. napján jár le.

d) Érintettségem tekintetében előadom, hogy a sérelmezett döntésekkel érintett perben felperes voltam.

e) A befogadhatóság körében az alábbiakat adom elő.

A másodfokú bíróság az első fokú bíróság döntését az általam kifogásolt alaptörvény ellenes, diszkriminatív jogértelmezés alapján változtatta meg, ez egyértelműen kitűnik a döntés indoklásából. A kúriai döntés a Fővárosi Törvényszék döntésének érvelését teszi magáévá, saját döntésében azt ismétli meg, és ezért dönt az ítélet hatályban való fenntartása mellett. Az érdemi döntés azon alapult, hogy a Ptk. 4:210. § (1) bekezdését az eljáró bíróságok szűkítő módon, az alaptörvénnyel ellentétesen értelmezték, és ezért megállapítottak, hogy a tartásdíj megváltoztatásának formai feltételei nem állnak fenn, mivel álláspontjuk szerint nem volt hivatkozható körülményváltozás. Amennyiben a Fővárosi Törvényszék és a Kúria nem értelmezte volna kiterjesztő módon a rendelkezést, úgy érdemben azt vizsgálták volna, hogy a megváltozott körülmények által jelentkező többletkiadás indokolja-e a tartásdíj felemelését vagy sem, de ilyen módon egyedül az első fokú bíróság járt el. E tekintetben az alkotmányellenes jogalkotás és jogértelmezés érdemben befolyásolta a döntés meghozatalát

Mindezek mellett előadom, hogy az, hogy a Kúria ilyen módon szűkítően értelmezte a Ptk. 210. § (1) bekezdését, alkalmas arra, hogy egy hibás, a jogalkotó szándékával ellentétes joggyakorlatot alakítson ki. Kétségtelen, hogy a jogalkotó a Csjt-től eltérő szabályozással szigorítani akarta a tartásdíjra vonatkozó megállapodások felülbíráhatóságának feltételeit, de ez a szabályozás már ésszerűtlen és okszerűtlen mértékben tesz különbséget a bírósági ítélettel megállapított és az egyezséggel meghatározott tartásdíj között, és lényegében kiüresíti a lehetőséget a tartásdíjra vonatkozó egyezség bírói úton történő megváltoztatásának. E tekintetben pedig, mivel a tartásdíj a gyermekről való gondoskodás, a gyermek egészséges életének biztosításának eszköze, alapvető alapjogi kérdést is érint.

III.

a) Álláspontom szerint a panasszal megvizsgálni kért ítéletek az Alaptörvény alábbi cikkeit sértik:

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

A Fővárosi Törvényszék és a Kúria jogértelmezése hátrányosan megkülönbözteti azokat a szülőket, akik gyermekük, vagy gyermekeik érdekében megegyeznek a tartásdíjról, azokkal szemben, akik éveken keresztül pereskednek, és végül bírósági döntés született az ügyükben. Az előző csoport később, korábbi megállapodásukra tekintettel, csak akkor fordulhatnak bírósághoz, hogy bizonyítják, hogy az egyezség megkötésekor nem előrelátható körülmény miatt van szükség az újraszabályozásra, még a második csoport bármilyen érdemi körülményváltozásra hivatkozva, pusztán a gyermek vagy gyermekek érdekére hivatkozva kérheti a döntés megváltoztatását.

XVI. cikk

(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

(3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.

A Fővárosi Törvényszék és a Kúria jogértelmezése előnybe helyezi a szerződés általi kötöttség elvét a gyermek mindenkor érdekével szemben, amikor azt mondja, hogy elsődlegesen azt vizsgálja, hogy az egyezség, mint a felek között hosszútávra létrejött szerződés megváltoztatásának lehetőségét vizsgálja csak, és csak ezt követően nézi, hogy a gyermek érdekét is szolgálja-e a változtatás nem pedig fordítva. Ezzel pedig a gyermekek szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelmet és gondoskodást háttérbe helyez egy eljárási szabályhoz képest.

b) Az Alaptörvény ellenesség alátámasztása érdekében az alábbi érveket adom elő:

A Fővárosi Törvényszék és a Kúria által alkalmazott jogértelmezés az alapvető jogokat sérti és hátrányosan megkülönbözteti azokat a szülőket, akik gyermekük érdekeit szem előtt tartva a peres eljárásban egyezséget kötnek.

A Ptk. 210. § (1) bekezdése az alábbiak szerint szabályozza a tartásdíj megváltoztatásának szabályait:

4:210. § [A tartás mértékének vagy szolgáltatása módjának módosítása]

(1) Ha a felek megállapodásán vagy a bíróság ítéletén alapuló tartás meghatározásának alapjául szolgáló körülményekben olyan változás következett be, hogy a tartás változatlan teljesítése valamelyik fél lényeges jogi érdekét sérti, a tartás mértékének vagy szolgáltatása módjának a megváltoztatását lehet kérni. **Nem kérheti a megállapodáson alapuló tartás megváltoztatását az a fél, akinek a körülmények megváltozásának lehetőségével a megállapodás időpontjában számolnia kellett, vagy akinek a körülmények megváltozása felróható.**

A jogszabályi rendelkezés második fordulata egyértelműen szigorúbb szabályozást fogalmaz meg a tartásdíjban érintettek körében azokra, akik korábban egyezséget kötöttek e kérdésben, azokkal szemben, akiknek a jogvitáját a bíróság jogerős döntéssel bírálta el. Ez a kiegészítő rendelkezés jelen formájában, a Fővárosi Törvényszék és a Kúria jogértelmezését figyelembe véve, jelenleg számukra a gyakorlatban ellehetetleníti a tartásdíj megváltoztatásának lehetőségét.

Az Alaptörvény XV. cikke előírja, hogy az ügyeket bármilyen megkülönböztetésre tekintet nélkül, egyforma módon kell elbírálni: az azonos vagy hasonló csoportba tartozó érintettek között különbséget tenni csak racionális indokok alapján lehet. Ezen megkülönböztetés mércéjeként vezette be a 16/1991. (IV.20.) AB határozat az észszerűségi tesztet, amely a gyakorlat alapján döntő lett a hátrányos megkülönböztetéssel érintett ügyekben. Ez alapján az első lépés annak az alaps csoportnak a meghatározása, amelyen belül a hátrányos megkülönböztetés megvalósul. A második lépés annak meghatározása, hogy ezen az alaps csoporton belül indokolt-e és észszerű-e a jogalkotó vagy jogalkalmazó által alkalmazott elkülönítés annak érdekében, hogy megkülönböztetett csoportok jogait minél teljesebben gyakorolni tudják.

Jelen esetben az alaps csoportot azok a szülők jelentik, akik bíróság előtt, végrehatható döntéssel rendezték közös gyermekeiket illetően a tartásdíjnak a kérdését. A csoport kényszerűségi alapon szerveződik, hiszen házasságkötéskor, az élettársi kapcsolat létesítésekor vagy éppen a gyerekek születésekor senki sem azt tervezi, hogy milyen módon kívánja rendezni az életét, ha esetlegesen a jelenlegi párkapcsolata megszűnik. Azonban amikor ez a sajnálatos tény bekövetkezik, a jog elvárja, hogy felek a kiskorúval kapcsolatos kérdéseket bírói úton rendezzék. Van lehetőség egyezségkötésre, viszont a nem bíró által jóváhagyott egyezséget nem lesz hatóság, aki végrehajtja, sőt házasságkötés kérdésében a bírói út kikerülésére nincsen lehetőség, mivel a kötelék felbontása tárgyában mindenképpen a bíróság határoz, a járulékos kérdésekkel együtt. A csoportból való kilépésre később ráadásul nincs is lehetőség, hiszen a bíróság döntését utólagosan semmissé nem lehet tenni, így a „tagság” nem a felek akaratától függ, viszont meghatározza a hatóság hozzáállását az ügyükhöz, úgy viselkedik, mint egy elidegeníthetetlen emberi tulajdonság.

A fentiekből látható, hogy a tartásdíj rendezése esetében a bírói út nem választás kérdése, hanem kötelező, még akkor is, ha a feleknek kész egyezsége van, és annak csak jóváhagyását kérik, hiszen végzés hiányában az egyezség nem lenne végrehajtható. A rendelkezés mögött érthető szándék, a jogalkotó így próbálja meg a gyermekek számára biztosítani a XVI. cikkben foglalt jogait. A bírósági, illetve hatósági út feltétlenül szükséges ahhoz, hogy a gyermekek sorsáról az állam tudjon, azt szemmel tudja követni, és fel tudjon lépni az érdekükben.

Kétségtelenül jelen szituációban a szülők választási lehetősége, hogy egyezséget kívánnak-e kötni, vagy megállapodás hiányában a bíróság ítéletét várják be. Sok esetben azonban ez nem döntés kérdése, hanem a szülők közötti kompromisszum hiánya eredményezi azt,

hogyan az eljárás ítélettel végződik és nem egyezséget jóváhagyó végzéssel. Sőt a gyermekek számára kimondottan kedvező, ha egyezséggel sikerül lezárni a pert, hiszen sokkal kevesebb ideig vannak kitéve a peres eljárással járó feszültségnek, sőt általános szinten az egyezségek esetén azok megállapodás szerinti teljesítésének is nagyobb az esélye. E tekintetben pedig indokolatlan azon szülők körét, akiknél a tartásdíjat bíróság szabályozta vagy ítélettel, vagy egyezséggel e határvonal mentén ketté osztani. Kétségtelen, hogy a megkülönböztetés alapja objektív azon az alapon, hogy milyen döntéssel záródott a bírósági eljárás, viszont indokolatlan és ésszerűtlen, mivel hátrányosabb helyzetbe sodorja azokat, akik gyermekük érdekében egyezségre jutottak.

Kétségtelen, hogy a jogalkotó célja az volt, hogy a Csjt.-ről a Ptk. 4. Családjogi Könyvére történő átállítás folyamán szigorítsa a gyermekkel kapcsolatos járulékos kérdések újrendezésének kritériumait. Látható, hogy minden egyes járulékos kérdés esetén az újraszabályozásnál előkerült az indokolt körülményváltozás, mint többletfeltétel. Ezzel egyébként a jogalkotó valójában szándékának megfelelően csak átültette a korábbi bírói gyakorlatot, amely szerint a járulékos kérdések tekintetében a rendezésnek hosszú távúnak kell lennie, lehetőség szerint a kapcsolattartásra, tartásdíjra való jogosultság megszűnéséig legyenek rendezve a felmerülő kérdések. A jogalkotói szándék itt minden tekintetben a gyermekek XVI. cikk (1) bekezdése szerinti jogainak biztosítása volt, azáltal, hogy az indokolatlan, rövid időn belül változtatásokat kiszűrhessek, és a felek csak indokolt esetben forduljanak a döntés vagy egyezés megváltoztatása iránt bírósághoz.

A Ptk. 4:210. § (1) bekezdésének második fordulata is ezt a gondolatmenetet folytatja, és annak érdekében kerül beépítésre, hogy a feleket arra biztassa, hogy megfontolt módon és átgondoltan kössenek egyezséget gyermekeik jövőjét szem előtt tartva. A Fővárosi Törvényszék és a Kúria kiterjesztő értelmezésével a polgári gazdasági szerződések rigorózus „*pacta sunt servanda*” elvét akarja ráerőszakolni erre a kiegészítő szabályra, és ez által a kimondottan jelentős mértékű, előre nem látható változások kivételével teljes mértékben ellehetetleníti a megállapodáson alapuló tartásdíj megváltoztatásának lehetőségét. Ez a rendelkezés erőteljesen szemben áll az Alaptörvény XVI. cikkének (1) és (3) bekezdésével, amely a gyermekek biztonságát és a róluk való gondoskodás kötelezettségét helyezi a középpontba. A gyermekek érdekeinek elsőbbségét a polgári jog ráadásul maga a Ptk. is elismeri, hiszen megállapodás hiányában a Ptk. 4:205. § (1) bekezdése és 4:218. § alapján a felek kérelmétől eltérően a jogosult gyermek érdekében is szabályozhatja azt.

Vegyük esetemben a gyermekek beiskolázásának költségeit, amelyet a Fővárosi Törvényszék és a Kúria is egyaránt arra tekintettel utasított el, hogy ezeket a kiadásokat előre látnom kellett volna, mivel 2,5 év telt el csak az egyezségkötés óta. A bíróságok a Ptk. 210. § (1) bekezdését a polgári jogi szerződések szabályainak szigorával alkalmazták, ezért kérelmemet elutasították. Hiába bizonyítottam, hogy a megállapodás kori időszakhoz képest magasabbak a gyermekekkel kapcsolatos általános kiadások, illetve magasabb lett az iskolázással járó költség is, mint azt vártuk; a bíróság az érvelést nem fogadta el, ugyanúgy kezelte, mintha az ügyleti kockázat keretében szenvedett volna valamelyik fél.

vesztéséget. Ezzel szemben, ha esetben ítélettel zárult volna a per, amelyben az eljáró bíróság nem jól mérte volna fel a beiskolázással járó költségeket, akkor pusztán erre a körülményváltozásra hivatkozva érdemben döntöttek volna arról a bíróság, hogy a tartásdíj megváltoztatásának helye van-e. Még akkor is, ha már az ítélet meghozatalakor előre látható lett, hogy kevés lesz a bíróság által megítélt tartásdíj, sőt esetlegesen fellebbezés is került volna előterjesztésre és elutasításra a kérdéskörben. Látható, hogy abban az esetben, ahol nem született meg a gyermekek érdekét szolgáló egyezség, ott van lehetőség az utólagos korrekcióra, ezzel szemben az én esetemben pedig nincs. Hiába tartottam szem előtt a megállapodás megkötésekor, hogy mi lenne a gyermekek számára a legjobb, utólagosan csak jelentős mértékű körülmény változás esetében lenne lehetőség az egyezség korrekciójára, hiába lenne az indokolt.

Márpedig sok esetben a lehetséges költségek, vagy kiadások növekedése 10-14 éves időtartamra nem is látható előre, sőt van olyan, hogy az elkövetkezendő egy-két évre is lehetetlen megbecsülni, hogy mi mennyibe fog kerülni. A szerződési jog sajátossága az, hogy a gazdaság fenntartásának érdekében bevezette a „*pacta sunt servanda*” elvet, amely azt szolgáltatott elémni, hogy a piaci áruk mozgása biztosítva legyen, és csak indokolt esetben lehessen kiszállni az ügyletből, és a veszteség a felesleges kockázatot vállalót terhelje. Jelen esetben azonban a tartásdíj megállapodás megtörhetetlenségének elve következtében egyedül csak azok a gyerekek veszítenek, akiket az Alaptörvény XVI. cikke alapján kötelező lenne megvédeni. Ha a Fővárosi Törvényszék és a Kúria szigorával, a polgári szerződések felelősségét kivetítve vizsgáljuk meg a kérdést, akkor látszik, hogy igen kevés körülmény az, például egy előre nem látható betegség diagnosztizálás, ami nem tekinthető előre láthatónak, de a dráguló tanszerválasztás, különórák, vagy táborok még akkor sem, ha a felek látató módon rosszul becsülték fel azok várható értékét.

Hiába növekednek a gyermekek reális kiadásai, ezt a Fővárosi Törvényszék és a Kúria értékelése szerint egyezségkötés esetén a gondozó szülő kockázatának kell értékelni: neki kellett volna körültekintőbben eljárnia a megállapodás aláírásakor. Hiszen az infláció is tervezhető, sőt a Ptk. 4:207. § kimondottan lehetővé teszi az indexálását a tartásdíjnak. Súlyosan hátrányomra értékelte a Fővárosi Törvényszék és a Kúria a tartásdíjra vonatkozó külön megállapodás azon gondolatát, hogy a megállapodással célunk a tartásdíj gyermekek nagykorúságáig, illetve továbbtanulásuk esetén 20. éves korukig való rendezése, holott ezen kitétel nélkül az egyezséget a bíróság jóvá sem hagyhatta volna. Ráadásul ebből a bíróságok még arra a következtetésre jutottak, hogy a „*pacta sunt servanda*” elv alapján ez a kikötés időbeli kötelező erővel bír, felek ebben az időtávlatban „szerződtek”. Ezen értelmezés nyomán elindulva, mivel minden egyes bíróság által jóváhagyott egyezségnek tartalmaznia kell, hogy felek a tartásdíj jogosultság végéig rendezik a kérdést, valójában tartásdíj megállapodás nem is lehet kötni csak hosszú időtávlatra, amely időtartamban (ez lehet akár 14-16 év is), bármilyen előrelátható esemény is következik be, az nem képezheti alapját az évekkel azelőtt megkötött tartási megállapodás megváltoztatásának. Ez az elvárás irracionális, és sérti a kiskorúak XVI. cikkben megfogalmazott alapvető jogait, hiszen nincs lehetősége a megállapodás bírósági úton történő aktualizálásának. Különösen

igaz ez akkor, ha a felek ráadásul előre látták az eseményt, például beiskolázás, számoltak is vele, de jelentős mértékben kevesebb kiadással. Ilyenkor a Fővárosi Törvényszék és a Kúria szerint nincs mit tenni: a gondozó szülőnek kell állnia a költségeket, mivel előre látható volt a kiadások megváltozása.

Abban a tekintetben egyik bírósági ítélet sem nyújt támpontot, hogy mi is az a hosszú időtartam, amelyre a bíróságok álláspontja alapján a szülőknek előre kell tekinteni, de a fenti kitétel alapján úgy tűnik ez a gyerekek nagykorúsága. Itt jegyezném meg, hogy polgári gazdasági szerződések esetén nem hogy 10-14 év, de már 3-5 év is hosszúnak tekinthető, amely alatt olyan körülményváltozások merülhetnek fel, amelyek a szerződés módosítását vagy akár megszüntetését is indokolhatják. Pont ezért van, hogy határozatlan idejű szerződések esetén még a kötelmi jog is megengedőbb, több szabály is van, ami erodálja a „*pacta sunt servanda*” elv szigorát, különös tekintettel az érdekmúlásra. Azzal az értelmezéssel, hogy a Kúria ilyen hosszú időre előremutatón várja el a felektől, hogy előre felmérjék, hogyan fog alakulni nem csak a saját, de gyermekeik jövője, kiüresíti az egyezségeen alapuló tartásdíj megváltoztatásának intézményét, hiszen pusztán arra, hogy ténylegesen nőttek a kiadások hivatkozni nem lehet. Sőt a körülmények jelentős részre, amely a tartásdíj mértékét befolyásolná, ide értve akár egy munkahely elvesztését is, szintén nem képezheti alapján egy megváltoztatásnak, mivel számolni lehetett azzal, hogy ez bekövetkezhet.

A Fővárosi Törvényszék és a Kúria értelmezésével indokolatlanul és ésszerűtlenül elkülönített csoportként kezeli azon szülőknek az ügyeit, akik a tartásdíj tekintetében egyezséget kötöttek, azokétól, akiknél a bíróság ítélettel döntött a kérdésben. Bár a megkülönböztetés alapja objektív, a fentiek alapján is látszik, hogy hátrányosan érinti az egyezséget kötő szülők joggyakorlását. Annak ellenére, hogy ezek a szülők a gyerekeik érdekében, a perfolymot lerövidítve egyezséget kötnek, később ezt megváltoztatni gyermekeik érdekében csak nagyon kivételes esetben tudják, mivel a Kúria által kialakítani kívánt gyakorlat irracionális előrelátást kíván meg tőlük. Ez a jogértelmezés alkalmas az egyezséggel meghatározott tartásdíj megváltoztatása iránti jog kiüresítésére is. Ezzel szemben a szülők azon csoportja, akiknek ügyét a bíróság ítélettel döntötte el pusztán körülményváltozásra és a gyermek érdekében hivatkozva kezdeményezhetnek bírósági eljárást: nem kell bizonyítaniuk, hogy a körülményváltozás nem nekik felróható vagy előre látható lett volna.

Ezen felül a Ptk. 4:210. § (1) bekezdésének Fővárosi Törvényszék szerinti és Kúria szerinti értelmezése valójában formai akadályát képezi annak, hogy a bíróság akár hivatalból vizsgálja felül a tartásdíj értékét. Ugyanis az idézett jogszabályhely magának a tartásdíj megváltoztatásának érdemi vizsgálatát köti ahhoz, hogy az azt kérelmező fél olyan érdemi körülményt mutasson fel, amely neki fel nem róható és nem volt előre látható, és ennek következtében a jelenlegi tartásdíj fizetési rendszer nem tartható fenn. Ha a kérelem nem felel meg ennek a követelménynek, akkor a bíróság nem is vizsgálja, hogy esetlegesen a fennálló tartásdíj alkalmas-e az Alaptörvény XVI. cikkének (3) bekezdésében foglalt kötelezettség teljesítésére, és a tartásdíjat fizető szülő ténylegesen, érdemben hozzájárul-e a

gyermek neveléséhez. Ezzel az értelmezéssel viszont a bíróságok a gyermekek Alaptörvény XVI. cikkének (1) és (3) bekezdésében lefektetett alapvető jogait korlátozza, hiszen egy formai feltétel érdekében háttérbe szorítja annak vizsgálatát, hogy ténylegesen megfelelő-e a tartásdíj.

Az Alaptörvény I. cikkének (3) bekezdése szerint alapvető jog csak másik alapvető joggal szemben, törvényben korlátozható, abban az esetben, ha a korlátozás szükséges, és a korlátozásnak az elérni kívánt céllal arányosnak kell lennie. Jelen helyzetben a jogalkotó a körülményváltozás igazolásának előírásával már biztosította azt, hogy tartásdíj megváltoztatása iránt feleslegesen eljárás ne lehessen megindítható. Érthető módon ezt kiterjesztette adott szinten az egyezségekre is, kizárván az egyértelműen rosszhiszemű pereskedést, amikor valaki saját magának felróható jogalapra hivatkozva kéri a tartásdíj megváltoztatását. Azonban a Fővárosi Törvényszék és a Kúria jogértelmezésével ezt az értelmezési kört kiterjesztette azáltal, hogy a kötelmi jog „*pacta sunt servanda*” szabályát elkezdte alkalmazni a tartásdíj megváltoztatása iránti ügyekben, ráadásul, mint formai akadályt állítja fel az ilyen ügyekben. Lényegében a bírói joggyakorlat egy formai szabályra hivatkozva gátolja meg a gyermekek XVI. cikkben foglalt alapvető jogainak érvényesülését. Ez nem megfelelő forma alapvető jog korlátozására. Ráadásul a korlátozás teljes mértékben szükségtelen, a korábbi bírói joggyakorlat kielégítő módon szabályozta ezeket a kérdéseket, amely elveket a Ptk.-ba a jogalkotó is átültetett. A korlátozás a kívánt cél elérésére alkalmatlan, nem lesz tőle kevesebb tartásdíj megváltoztatása iránti per, sőt mivel hosszú időtávról beszélünk: nem lesznek tőle megfontoltabbak, átgondoltabbak sem a tartásdíjat szabályozó megállapodások, mivel ilyen időtartamot átlátni előre lehetetlen. Ráadásul aránytalanul szigorú feltételeket állapít meg a kérelmezőkkel szemben, ami csak felveti annak a veszélyét, hogy kiüresíti a jogi lehetőségét az ilyen jellegű egyezségek megváltoztatásának.

A fentiekre tekintettel kérem a döntések megsemmisítését.

III.

Jogi képviselőm meghatalmazását **1. szám** alatt csatolom. **2. szám** alatt csatolom az ügyben született ítéleteket.

Nyilatkozom, hogy a személyes adataim nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

Jelen kérelmemet elektronikus és postai úton egyaránt benyújtottam, amennyiben mindkét beadást a Tisztelt Alkotmánybíróság jogszerűnek fogadja el, kérem a kérelmeim egyesítését.

Budapest, 2019. május 6.

Tisztelettel:

panaszos